

Туберкулоза (ТБ) – какво е това?

- ТБ е заболяване, което се причинява от бактерията *Mycobacterium tuberculosis*.
- Разпространява се от човек на човек по въздуха.
- ТБ обикновено засяга белите дробове.
- Заболяването може да засегне и други части на тялото, като например лимфни възли, коремните органи, кости или мозъка.

Какви са симптомите на ТБ?

Най-честите признати на ТБ на белите дробове са:

- Кашлица от няколко седмици
- Отделяне на храчки дълбоко от белите дробове
- Отделяне на кръв с храчките

Други оплаквания са:

- Температура
- Продължителни нощи изпотявания
- Загуба на тегло
- Лесна умора
- Липса на апетит
- Чувство за слабост и отпадналост

Когато ТБ засяга и други части на тялото, може да има и други оплаквания.

Често болните деца се оплакват от раздразнителност, плачливост, апатия, намален апетит и забавено развитие. При възрастните оплакванията се появяват по-бавно.

Как се предава туберкулозата (ТБ)?

ТБ се предава по въздуха от човек на човек. Само белодробната туберкулоза е заразна и се пренася сред хората. Болният от ТБ разпространява бактерията, когато говори или кашля. Бактерията може да остане във въздуха няколко часа. Други хора, които са в същата стая за по-дълго време (класна стая, апартамент, работно място, кола) може да видят тези бактерии и да се заразят.

ТБ не се разпространява лесно. Само част от хората около болните се заразяват. Хората, които живеят заедно са най-застрашени.

Отварянето на прозорци и врати намалява количеството на бактериите във въздуха на

помещенията. Навън няма риск от пренасяне на заболяването. ТБ не се разпространява чрез домакински съдове, напитки, храна, дрехи, всякакъв вид повърхности, чрез ръкостискане, целуване илиекс.

Кой се разболява от туберкулоза?

Когато човек се зарази, в тялото му се откриват туберкулозни бактерии. Ако бактериите останат неактивни (спящи), този човек не боледува. Той няма симптоми и не може да разпространява заболяването сред други. Това се нарича латентна туберкулозна инфекция. Ако бактериите станат активни и започнат да се делят (размножават), заразеният човек развива туберкулоза. В този случаи има изразени симптоми на заболяването и то може да се разпростира сред други хора.

- Около 1/3 от тези, които влизат в контакт с туберкулозни бактерии се разболяват.
- Само 1 от 10 заразени ще се разболее от туберкулоза.
- Деца до 5 години, юноши, възрастни и хора със слаба имунна система е по-вероятно да се разболеят от ТБ.

Деца до 5-годишна възраст без ваксинация могат да се разболеят седмици ли месец след като са били заразени и заболяването може бързо да прогресира. Част от възрастните развиват туберкулоза в рамките на няколко години след заразяването. Човек може да се разболее дори след десетилетия.

Какво изследвания се правят при съмнения за туберкулоза?

Ако има съмнения за ТБ на белите дробове, трябва да се направи рентгенова снимка на гърдите и да се даде храчка за изследване.

Ако човек има ТБ извън белите дробове, трябва да му се направят по-специфични изследвания, например снимки или да се вземат пробы от засегнатата част на тялото.

Първото място, на което се провеждат изследвания е лекарският кабинет. В последствие може да се наложи да се направят изследвания и в болница.

Може ли туберкулозата да се лекува?

Да, туберкулозата може да се лекува с лекарства, които унищожават бактерията. Лечението започва в болница с 4–5 вида лекарства и продължава най-малко шест месеца. Прегледите за туберкулоза, лекарствата за лечението, престоят в болница и проследяването след изписването са бесплатни за пациента.

Важно е да приемате лекарствата постоянно по време на лечението. Ако спрете приема на медикаменти по-рано, болестта може да се върне. Ако взимате лекарствата нередовно, туберкулозните бактерии може да станат устойчиви на лекарствата. Заболяването от устойчиви на лекарствата бактерии се лекува по-трудно и продължава около 1.5–2 години.

Туберкулозата е напълно лечима ако се открие навреме и болният приема лекарства колкото време е необходимо.

Кого предпазва противотуберкулозна ваксина?

Ваксината BCG (Bacillus Calmette-Guerin) предпазва най-вече бебета и малки деца от сериозни форми на туберкулоза. От 2006 г. във Финландия, ваксина се слага само на деца под седемгодишна възраст, за които се счита, че са изложени на рисък от заразяване с ТБ.

Обикновено ваксината им се слага малко след раждане. Тя е бесплатна. Ваксината не предпазва възрастни и поради това те не се ваксинират.

Какво означава проследяване на хората, които са били в контакт с болния?

Възможно е хората, които са прекарали повече време покрай болния да са заразени или да боледуват. Здравният персонал разпитва пациента, за да разбере с кой хора е имал контакт.

Хора, които са били в контакт с туберкулозно болни биват съветвани да посетят лекарският кабинет, където ще им се направят необходимите изследвания. Изследванията за деца се провеждат в болница. Ако се открие туберкулозно заболяване, болните започват лечение.

В някои случаи хора с латентна туберкулозна инфекция започват профилактично лечение. Някои инфицирани хора се нуждаят от проследяване за 1–2 години. Ако на по-късен етап се появят оплаквания на туберкулозно заболяване, те трябва да потърсят сами помощ в лекарския кабинет.

Проследяването на контактните на болния има за цел да предотврати разпространението на заболяването. Изследването на контактните се ръководи съгласно Закона за заразните заболявания във Финландия. Всички прегледи и лечения, свързани с туберкулоза са бесплатни за пациента.

Не кашляйте в лицето на другите.
Когато кашляте,
покривайте устата и носа си с кърпичка
или се изкашляйте пълно в съвката на ръката (лакътя).

